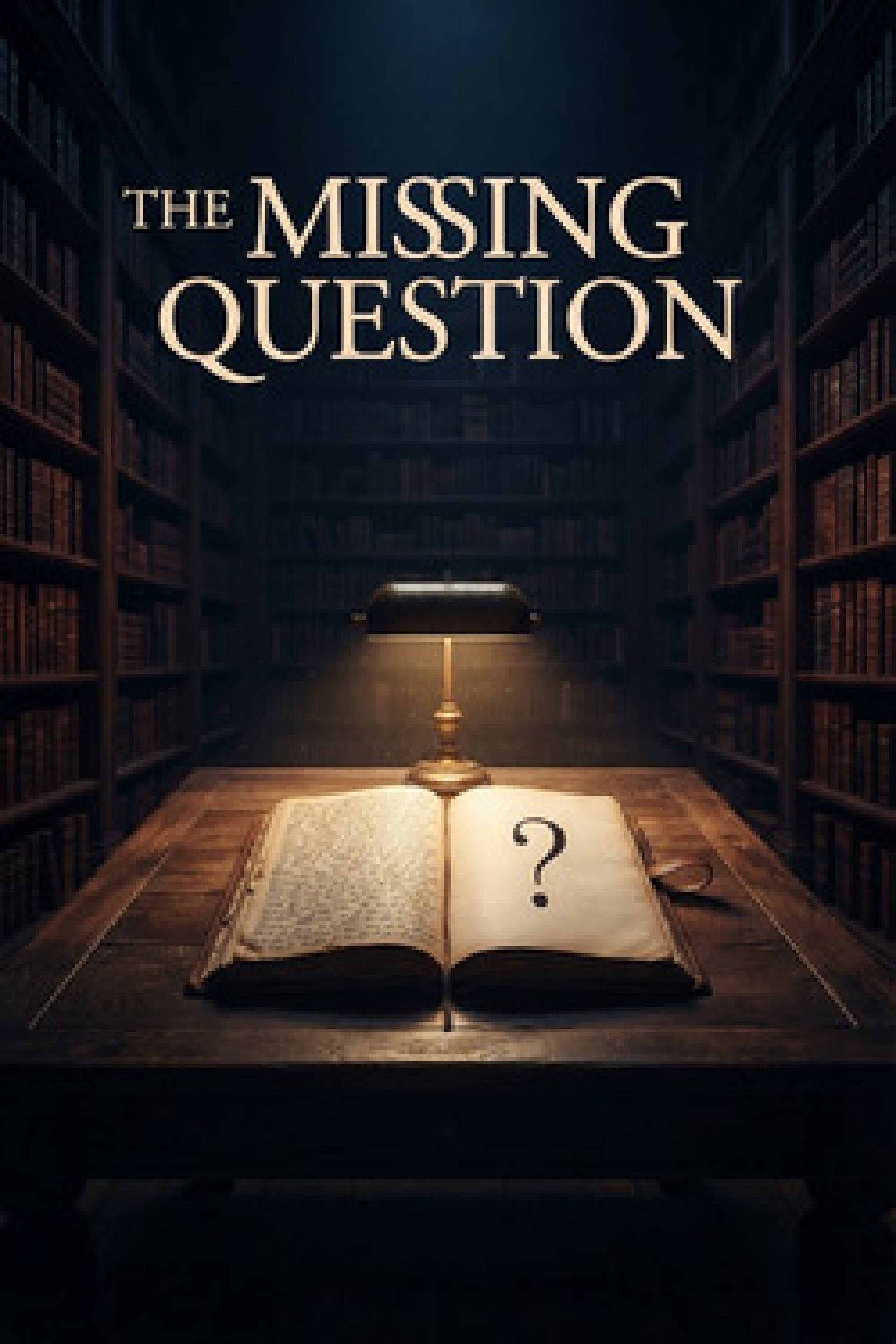
THE MISSING
QUESTION

రెండవ భాగం
గడప 6
తప్పిపోయిన ప్రశ్న

నా జీవితంలో చాలా భాగం సమాధానాల వెంట పరుగెత్తాను.

దాదాపు అందరూ చేసినట్టే.

ఏది సరైన నిర్ణయమో తెలుసుకోవాలనుకున్నాను.

ఏది మెరుగైన దారో.

నేను జీవిస్తున్నదాని అర్థం ఏమిటో.

స్పష్టత కావాలనుకున్నాను.

దిశ.

ధ్రువీకరణ.

పరిణతి అంటే సమాధానాలను కూడబెట్టుకోవడమే అని నమ్మాను.

కాలం ఎంత గడిస్తే, అది ఎలా పనిచేస్తుందో అంత బాగా అర్థం కావాలి.

అనుభవం ఎంత కూడితే, సందేహాలు అంత తగ్గాలి.

అది సొగసైన సిద్ధాంతం.

సమస్య ఏమిటంటే జీవితం దాన్ని పూర్తిగా పట్టించుకోనట్టు అనిపించింది.

ఏళ్లు గడిచాయి.

అనుభవం పెరిగింది.

బాధ్యతలు పెరిగాయి.

అయినా ప్రశ్నలు తగ్గలేదు.

దానికి విరుద్ధంగా.

అవి మరింత లోతుగా మారాయి.

మరింత సంక్లిష్టంగా.

మరింత కష్టంగా.

అది కుదిపేసే ఆవిష్కరణ.

చిన్నప్పుడు పెద్దవాళ్లను అన్నీ అర్థం చేసుకున్న మనుషులుగా ఊహించుకునేవాణ్ణి.

ఆ తర్వాత నేనే పెద్దవాణ్ణయ్యాను.

మనలో చాలామంది కేవలం అనిశ్చితితో జీవించడం నేర్చుకున్నామని కనుగొన్నాను.

అది ఒకటే విషయం కాదు.

తెలుసుకోవడానికీ, కొనసాగడానికీ మధ్య చాలా పెద్ద తేడా ఉంది.

చాలామంది కొనసాగుతారు.

నిజంగా తెలిసినవారు కొద్దిమందే.

అన్ని చోట్లా సమాధానాల కోసం వెతికిన ఒక కాలం నాకు గుర్తుంది.

పుస్తకాల్లో.

సంస్థల్లో.

ప్రయాణాల్లో.

అత్యంత అనుభవజ్ఞులైన మనుషుల్లో.

ఆధ్యాత్మికతలో.

హేతుబద్ధతలో.

సంఖ్యల్లో.

అన్నిటినీ క్రమంలో పెట్టగల ఒక వివరణ ఎక్కడో ఒకచోట ఉందని నమ్మాను.

ఒక సూత్రం.

ఒక తాళంచెవి.

ఒక వ్యవస్థ.

కానీ దాన్ని కనుగొన్నానని అనుకున్న ప్రతిసారీ, దాన్ని ప్రశ్నార్థకం చేసే ఒక కొత్త అనుభవం వచ్చేది.

మొదట్లో అది నిరాశపరిచింది.

ఆ తర్వాత ఆసక్తికరంగా మారింది.

చివరకు విముక్తినిచ్చేదిగా మారింది.

ఎందుకంటే నాకు ఒక విషయం అర్థమైంది.

సమాధానాల ఆయుష్షు తక్కువ.

సరైన ప్రశ్నల ఆయుష్షు ఎక్కువ.

చాలా చాలా ఎక్కువ.

కొన్ని దశాబ్దాల పాటు మన వెంటే ఉంటాయి.

నేను ఎవరు?

నిజంగా ముఖ్యమైనది ఏది?

ప్రేమించడం అంటే ఏమిటి?

దేని కోసం బాధపడటం విలువైనది?

అంతా మారినప్పుడు ఏది మిగులుతుంది?

అవి పరిష్కరించాల్సిన ప్రశ్నలు కావు.

అవి నివసించాల్సిన ప్రశ్నలు.

తేడా గణనీయమైనది.

సమాధానం మూసేస్తుంది.

ప్రశ్న తెరుస్తుంది.

జీవితం, అసలు, తెరుచుకోవడాన్నే ఇష్టపడుతుంది.

ఒక కొత్త అనుభవాన్ని దాటిన ప్రతిసారీ, విలువ చేరుకున్న ముగింపులో అంతగా లేదని గమనించాను.

అది పుట్టించిన ప్రశ్నలోనే ఉంది.

ఒక నష్టం ఒక ప్రశ్నను పుట్టిస్తుంది.

ఒక ప్రేమ ఒక ప్రశ్నను పుట్టిస్తుంది.

ఒక అనారోగ్యం ఒక ప్రశ్నను పుట్టిస్తుంది.

ఒక గెలుపు ఒక ప్రశ్నను పుట్టిస్తుంది.

విజయం కూడా ఒక ప్రశ్నను పుట్టిస్తుంది.

తరచుగా వైఫల్యం కంటే చాలా కష్టమైన ప్రశ్నను.

ఎందుకంటే ఏదో సాధించిన తర్వాత, ఊహించని ఒక ప్రశ్న కనిపిస్తుంది:

“ఇప్పుడేంటి?”

విషయాల అర్థం సమాధానాల్లోనే దాగి ఉందని ఏళ్ల తరబడి నమ్మాను.

ఆ తర్వాత ఒక విచిత్రమైన యాదృచ్ఛికతను గమనించడం మొదలుపెట్టాను.

నేను కలిసిన అత్యంత ఆసక్తికరమైన మనుషులే అతి తక్కువ నిశ్చయం ఉన్నవారు కూడా.

వారు ఊగిసలాడేవారు కాదు.

తెరిచిన మనసు ఉన్నవారు.

వాస్తవం తమ నమ్మకాల కంటే విశాలమైనదని వారు అర్థం చేసుకున్నారు.

తమ పథకాల కంటే సంక్లిష్టమైనదని.

తమ ముగింపుల కంటే సంపన్నమైనదని.

అందుకే వారు ప్రశ్నలు అడుగుతూనే ఉన్నారు.

బలహీనత వల్ల కాదు.

తెలివి వల్ల.

నిజమైన తెలివి అంటే ఎన్నో సమాధానాలు కలిగి ఉండటం కాదు.

ఇంకా ఏ ప్రశ్నలు అడగదగినవో గుర్తించడం.

నా జీవిత కాలంలో వేర్వేరు దేశాలను సందర్శించాను.

వేర్వేరు సంస్కృతులను.

వేర్వేరు మతాలను.

వేర్వేరు వ్యవస్థలను.

ప్రతి చోటా వేర్వేరు సమాధానాలు ఉండేవి.

అయినా మౌలికమైన ప్రశ్నలు దాదాపు ఎప్పుడూ ఒకేలా ఉండేవి.

ఎలా జీవించాలి.

ఎలా ప్రేమించాలి.

మరణాన్ని ఎలా ఎదుర్కోవాలి.

కాలంతో ఎలా జీవించాలి.

ఒక అర్థాన్ని ఎలా కనుగొనాలి.

ఇది నన్ను లోతుగా తాకింది.

ఎందుకంటే అది విశ్వవ్యాప్తమైన ఏదో చూపించింది.

నాగరికతలు భాష మార్చుకుంటాయి.

మౌలికమైన ప్రశ్నలు మారవు.

బహుశా సరిగ్గా అందుకే కల్పనా సాహిత్యం బతికి ఉంటుంది.

ఎందుకంటే అది పరిష్కారాలు ఇవ్వదు.

అన్వేషణలు ఇస్తుంది.

ఒక నవల జీవితాన్ని పరిష్కరించడానికి ఉపయోగపడదు.

ఒక ప్రశ్న మీద వెలుగు ప్రసరించడానికి ఉపయోగపడుతుంది.

ఒక మంచి ప్రశ్న ఒక మనిషికి ఏళ్ల తరబడి తోడుగా ఉండగలదు.

ఎన్నో సమాధానాల కంటే మెరుగ్గా.

నేను వదిలేసిన నిశ్చయాలన్నిటి గురించీ ఆలోచిస్తూ ఉండిపోయిన ఒక రోజు నాకు గుర్తుంది.

అవి చాలా ఉన్నాయి.

చాలావరకు నా ఉనికిలోని దీర్ఘ కాలాలను పాలించాయి.

కొన్ని ఉపయోగపడ్డాయి.

మరికొన్ని అంతగా కాదు.

కానీ అన్నీ మరింత పరిణతి చెందిన దేనికో దారి ఇచ్చాయి.

వాస్తవం ఒక న్యాయస్థానం కాదనే అవగాహనకు.

అది ఒక సంభాషణ.

మనకు తెలిసినదానికీ, తెలియనిదానికీ మధ్య ఒక అనంతమైన సంభాషణ.

మనం అర్థం చేసుకున్నదానికీ, మనకు అందనిదానికీ మధ్య.

మనం ఒకప్పుడు ఉన్నదానికీ, మనం అవుతున్నదానికీ మధ్య.

ఆ క్షణం నుంచి సందేహాలను శత్రువులుగా చూడటం మానేశాను.

వాటిని ప్రయాణ సహచరులుగా భావించడం మొదలుపెట్టాను.

అన్ని సందేహాలూ శ్రద్ధకు అర్హమైనవి కావు.

కొన్ని కేవలం శబ్దం.

కొన్ని భయం.

కొన్ని సాదా గందరగోళం.

కానీ ఇంకొన్ని ఉంటాయి.

మరింత లోతైనవి.

మరింత మౌనమైనవి.

మరింత నిజాయితీగలవి.

మళ్లీ మళ్లీ తిరిగి వచ్చేవి.

ఏడాది తర్వాత ఏడాది అంతరాత్మ తలుపు తట్టేవి.

తమ మాట వినమని కోరేవి.

వాటిని గౌరవించడం నేర్చుకున్నాను.

ఎందుకంటే అవి తరచుగా ఏదో ముఖ్యమైనదాన్ని కాపాడుతుంటాయి.

ఒక పరివర్తనను.

ఒక సత్యాన్ని.

ఒక దిశను.

ఇంకా అన్వేషించని మనలోని ఒక భాగాన్ని.

వెనక్కి తిరిగి చూస్తే, ప్రతిదానికీ సమాధానం ఉన్న మనుషులు నన్ను ఇక ఆకట్టుకోరు.

నిజమైన ప్రశ్న వేయగలిగినవారి మీదే నాకు ఎక్కువ ఆసక్తి.

ఎందుకంటే ఒక సమాధానం అయిపోవచ్చు.

ఒక ప్రశ్న ఒక జీవితాన్నంతా పుట్టించగలదు.

కాలం నాకు మిగిల్చిన అత్యంత విలువైన పాఠాల్లో బహుశా ఇది ఒకటి.

సమాధానాన్ని మాత్రమే వెతకకండి.

దాన్ని పుట్టించిన ప్రశ్నను వెతకండి.

ఎందుకంటే ప్రతి అర్థవంతమైన నమ్మకం వెనక.

ప్రతి నిజమైన మార్పు వెనక.

ప్రతి ముఖ్యమైన ఎంపిక వెనక.

చెప్పదగిన ప్రతి కథ వెనక.

ఎప్పుడూ ఒక కనిపించని ప్రశ్న ఉంటుంది.

ప్రయాణం మొదలయ్యేది అక్కడే.

సమాధానానికి చాలా ముందే.